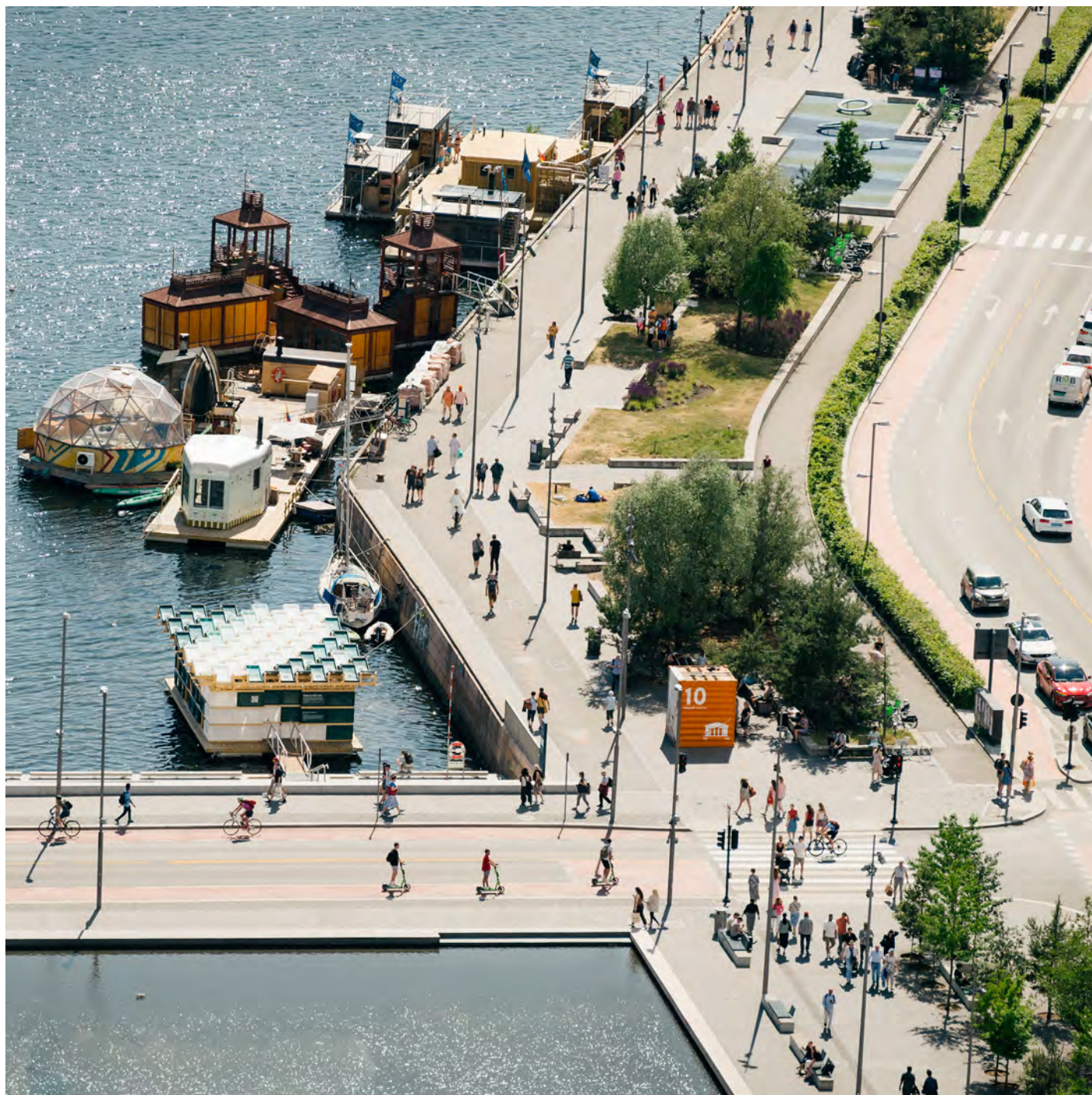

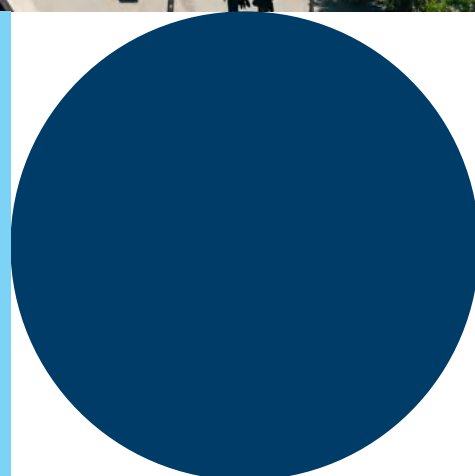

Oslo

Levende Oslo

Levende Oslos arbeid 2024

Forsidefoto:
Design / layout:

Ansvarlig:

Ilja C. Hendel
Kommunikasjonsenheden,
Eiendoms- og
byfornyelsesetaten
Yngvar Hegrenes

Innhold

1	Om Levende Oslo	2
2	Samarbeids-gruppen	4
3	Møteaktivitet	6
4	Aktuelt i 2024	8

1

Om Levende Oslo

Levende Oslo er et privat-offentlig samarbeid om å gjøre Oslo sentrum attraktivt og tilgjengelig.

Rapporten tar for seg møter og aktuelle saker som har vært drøftet i Levende Oslo-samarbeidet i 2024.

Bakgrunn og formål

Levende Oslo ble etablert i 2006 som et privat-offentlig samarbeid med hovedmål å gjøre Oslo sentrum attraktivt og tilgjengelig (Byrådssak 1185/05). Samarbeidet sikres gjennom regelmessige møter hvor byråden for byutvikling, sammen med andre aktuelle byråds-avdelinger, møter aktuelle bransjeorganisasjoner for sentrale bylivsaktører i Oslo sentrum.

For å tydeliggjøre Levende Oslo-samarbeidet er det fra 2020 utarbeidet eget mandat for Levende Oslo-samarbeidet. Mandatet gjelder for en bystyreperiode. Nåværende mandat, som gjelder for bystyreperioden 2023- 2027, fastslår at Levende Oslo skal fortsette som et rådgivende organ for byråden for byutvikling. Hammersborgerklæringen, datert 24.10.2023, som er byrådets politiske styringsgrunnlag, legges til grunn for Levende Oslo-samarbeidet. Det vises også blant annet til øvrige overordnede føringer:

- ▶ «Mål og strategier for økt byliv», med Handlingsprogram for økt byliv i Oslo sentrum 2018 -2027 vedtatt av Oslo bystyre 05.09.2018
- ▶ «Byliv for alle –Områderegulering med konsekvensutredning for gater og byrom i Oslo sentrum», vedtatt av Oslo bystyre 20.06.2018
- ▶ Handlingsprogram for økt byliv på Grønland og Tøyen 2022-2027, Byrådssak 210/22, vedtatt av Oslo bystyre 14.12.2022 sak 378/22
- ▶ Årlige handlingsplaner for økt byliv/mer byliv
- ▶ Aktuelle strategier og handlingsplaner som har med bylivet i Oslo sentrum å gjøre

Organisasjon

Levende Oslo består av en samarbeidsgruppe, som er Levende Oslos øverste organ, og et sekretariat som Eiendoms- og byfornyelsesetaten er vertskap for.

Sekretariatsfunksjoner

Eiendoms- og byfornyelsesetaten er vertskap for Sekretariatet for Levende Oslo. Sekretariatet er ansvarlig for å forberede og gjennomføre møter i samarbeidsgruppen, samt andre fellessamlinger som seminar og studieturer o.a. Sekretariatet er tilknyttet EBYs fellessystemer. Sekretariatet har i 2024 bestått av:

- Sekretariatsleder Yngvar Hegrenes
- Sekretariatsmedarbeider Annie Mette Riis (inntil 50%)
- Kommunikasjonssjef Lena Nessel, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, ved behov

Beslutningsstruktur

I saker som berører Oslo kommunes ansvarsområder og forvaltningsansvar, er samarbeidsgruppens anbefalinger kun rådgivende. Oslo kommune treffer sine beslutninger innenfor den alminnelige beslutningsstruktur og gjeldende fullmakter.

2

Samarbeids- gruppen

Samarbeidsgruppen ble etablert i januar 2006. Samarbeidsgruppen leder arbeidet i Levende Oslo og representerer eierskap og beslutningstakere.

Samarbeidsgruppen for Levende Oslo 2024

Byråd James Stove Lorentzen, Byrådsavdeling for byutvikling (leder)
 Byrådssekretær Ingeborg Tennes Byrådsavdeling for byutvikling
 Byrådssekretær Espen Ophaug, Byrådsavdeling for byutvikling
 Byrådssekretær Audun Bonde, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
 Byrådssekretær Philip André Charles, Byrådsavdeling for kultur og næring

Styreleder Carl Erik Krefting, ByDriv
 Daglig leder, Thomas Bartholdsen, ByDriv
 Administrerende direktør Bjørn Næss, Oslo Handelsstands Forening (til september 2024)
 Næringspolitisk direktør Jon Anders Henriksen, Oslo Handelsstands Forening (til mai 2024)
 Administrerende direktør Daniel Torkildsen Veia, Oslo Handelsstands Forening (fra september 2024)
 Seniorrådgiver Bjørn Næss, Oslo Handelsstands Forening (fra september 2024)
 CEO/Portfolio Director Anette Lund, Promenaden Management
 Head of Marketing Kaia Kongsli, Promenaden Management
 Administrerende direktør Christian Lunde, VisitOslo
 Leder samfunns- og myndighetskontakt Thea Gunnes, VisitOslo (ut mai 2024)
 Kommunikasjonsmedarbeider Irja Eliassen, VisitOslo (fra november 2024)

Regiondirektør Gjermund Løyning, NHO Viken Oslo
 Styremedlem Christine Grape, NHO Viken Oslo
 Seniorrådgiver Mariette Bøe, NHO Viken Oslo
 Spesialrådgiver Nytt regjeringskvartal Morten Haveraaen, Statsbygg
 Sektordirektør Beate Bomann-Larsen, Statsbygg
 Spesialrådgiver Åslaug Magnusson, Spekter Kultur
 Administrerende direktør Rasmus Reinvang, Oslo Metropolitan Area (fra mai 2024)
 Utviklingsdirektør Ida Hjeltnes, Oslo Metropolitan Area

Direktør Siri Gauthun Kielland, Plan- og bygningsetaten
 Direktør Gerd Robsahm Kjørven, Bymiljøetaten
 Direktør Eskil Bråten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten
 Direktør Stein Slyngstad, Kulturetaten
 Byantikvar Ellen Hole, Byantikvaren i Oslo
 Seksjonssjef Synnøve R. Bøgeberg, Byrådsavdeling for byutvikling
 Seksjonssjef Irene Kahelelani Tanke, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
 Seksjonssjef Øyvind Sætvedt, Byrådsavdeling for kultur og næring
 Spesialrådgiver Liss Kristin Steinbakk, Byrådsavdeling for kultur og næring
 Spesialrådgiver Mari Røsten, byrådsavdeling for kultur og næring

Dagsorden og referat sendes også til orientering til:
 Kommunaldirektør Eli Vorkinn, Byrådsavdeling for kultur og næring

3

Møteaktivitet

Levende Oslo-samarbeidet avholdt tre møter og et seminar i 2024.

Foto: Iija C. Hendel / Oslo kommune

16. februar | Oslo rådhus' møteromssenter

- › Byråd for byutvikling, James Stove Lorentzen, orienterte om forslag til mandat for Levende Oslo 2023-2027
- › Kirsti Stokke Burheim og Mira Sakya, Sweco as, presenterte *Bylivsundersøkelsen 2024*
- › Mikkel Walbækken og Annemarthe Gjerdsbak, Sopra Steria, la fram rapporten *Modeller for koordinering av byliv, handel og aktivitet i Oslo*
- › Foreningene Bydriv, Oslo Handelsstands Forening, Promenaden Management, NHO Viken Oslo, Spektrum kultur, Vist Oslo, Oslo Metropolitan Area, orienterte om den aktuelle situasjonen for sine medlemsbedrifter
- › Statsbygg region Øst og Prosjekt nytt Regjeringskvartal orienterte om status av aktuelle bygg og byggeprosjekter i Oslo sentrum
- › Ida Hjeltnes, Oslo Metropolitan Area, orienterte om foreløpig program for Oslo Urban Week i september, med Kvadraturen som vertskap

3. mai | Seminar om Bylivsundersøkelsen 2024

- › Sekretariatet for Levende Oslo inviterte til åpent seminar med presentasjon av Bylivsundersøkelsen 2024 med innlegg og kommentar fra akademia og representanter for Levende Oslo-samarbeidet

31. mai | Oslo Handelsstands Forening

- › Prosjekteringsleder Ian Markey, Statens vegvesen, orienterte om stengning av Ring 1 og ombygging av Hammersborgtunnelen og Vaterlandstunnelen
- › Politiinspektør Christina T. Rooth og politioverbetjent Joakim Prytz Frivoll orienterte om Oslo politidistrikts kriminalitetsforebyggende innsats i prioriterte områder
- › Seksjonssjef Øyvind Sætvedt, Byrådsavdeling for kultur og næring, orienterte om ny organisering av kommunens arbeid med profilering og næringsutvikling
- › Direktør Marta Færevaaag Hjelle og teatersjef Kristian Seltun, Nationaltheatret, orienterte om situasjonen knyttet til drift av teateret og rehabilitering av Nationaltheatrets bygningsmasse

- › Daglig leder i Bydriv, Thomas Bartholdsen, orienterte om utvikling av Stortorget og hvordan torget framstår i dag
- › Foreningene Promenaden Management, NHO Viken Oslo, Spektrum kultur, Oslo Handelsstands Forening, Oslo Metropolitan Area og Visit Oslo, orienterte om den aktuelle situasjonen for sine medlemsbedrifter (både i møtet og med skriftlige innspill i etterkant av møtet)

27. september | Avlyst

22. november | Oslo rådhus' møteromssenter

- › Byråd for byutvikling, James Stove Lorentzen, viser til oppsummering av samtaler mellom sekretariatet og aktørene i Levende Oslo-samarbeidet høsten 2024
- › Christine Grape, NHO Viken Oslo, innledet og Isabel Ruiz López, InnoArch, orienterte om foreningen InnoArch og flokeprogrammet *En tryggere by*
- › Spesialrådgiver Morten Haveraaen, Statsbygg, orienterte om status og framdrift av bygging av det nye Regjeringskvartalet
- › Administrerende direktør Rasmus Reinvang, Oslo Metropolitan Area orienterte om Oslo Urban Week med tema Kvadraturen, «Back to the Future», som var arrangert i september 2024
- › Spesialrådgiver Mari Strømvåg, Byrådsavdeling for kultur og næring, orienterte om arbeidet med å utvikle ny merkevareplattform for Oslo
- › Avdelingssjef Fredrik Martinussen, Bymiljøetaten, orienterte om etatens arbeid med å øke aktiviteten på Youngstorget og Stortorvet
- › Divisjonsdirektør Randi M. Tornås, Bymiljøetaten, orienterte om status og framdrift av aktuelle gatestrekninger i Oslo sentrum.
- › Direktør i Kulturetaten, Stein Slyngstad, oppsummerte erfaringer med Bylivstilskuddet i 2024
- › Sekretariatsleder Yngvar Hegrenes orienterte om foreløpige planer for studietur til Gøteborg for samarbeidsgruppen, våren 2025

4

Aktuelt i 2024

Aktuelle saker og temaer for Levende Oslo-samarbeidet i 2024.

Mandat for Levende Oslo 2024–2027

Mandatet for Levende Oslo gjelder for inneværende bystyreperiode. Mandatet tydeliggjør samarbeidsgruppen rolle som rådgivende organ for byråden for byutvikling i saker som har med Oslo sentrum å gjøre. Hammersborgerklæringen datert 24.10.2023, som er byrådets politiske grunnlag, legges til grunn for Levende Oslo-samarbeidet. Det pekes på flere aktuelle satsningsområder i Hammersborgerklæringen så som godt byliv, grønne byrom, trivelige møteplasser for barn og unge samt mer offentlig-privat samarbeid. Den tidligere satsningen på Bilfritt byliv vil fortsette, men endres til Økt byliv/mer byliv. Det vil bli økt fokus på permanente bylivstiltak framfor midlertidige tiltak samt søkbare midler til bylivstiltak. Det er gjort mindre endringer i sammensetningen av samarbeidsgruppen 2024-2027, i det Arkitekturforeningen og LO-Oslo går ut og Oslo Metropolitan Area går inn som nytt medlem.

Levende Oslo representerer et fast tverrfaglig privat-offentlig møtepunkt. Levende Oslo motvirker «silotenkning» og gir tilgang på bred, samlet kompetanse. Aktuelle saker for Levende Oslo-samarbeidet i 2025 er bl.a:

- Mobilitetsplan for Oslo og Akershus, bl.a. i samarbeid med Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
- Næringspolitisk strategi bl.a. i samarbeid med næringslivet og med eksempler fra Oslo science city m.fl.
- Kriminalitetsforebygging bl.a. gjennom arbeidsmetoder som Flokeprosjektet peker på
- Samarbeid om en arkitekturveileder for Oslo
- Status for statens eiendommer i sentrum er viktig, både Regjeringskvartalet, sykehusene og kultureiendommene mfl. men også de statlige veiene som båndlegger areal i Oslo

Bylivsundersøkelsen 2024

Sweco Norge har på oppdrag fra Oslo kommune gjennomført en ny bylivsundersøkelse. Undersøkelsesområdet er Oslo sentrum, Grønland og Tøyen. Hensikten med undersøkelsen er å kartlegge omfanget av bylivet slik det er i dag og peke på utviklingstrekk sammenlignet med forrige bylivsundersøkelse som var i 2014. Bylivsundersøkelsen består av en rekke kvalitative og kvantitative metoder, bl.a. fotgjengertellinger, oppholdsregistreringer, spørreundersøkelse samt walk- og workshops med utvalgte brukergrupper. Flere av undersøkelsene er identiske med undersøkelsene som var gjort i 2014, noe som gir et godt sammenligningsgrunnlag. Utvalgte hovedfunn fra undersøkelsen er:

- ▶ Området for aktivt byliv har vokst sammenlignet med 2014, bl.a. er nye områder langs sjøfronten tatt i bruk
- ▶ Antall fotgjengere og registrerte opphold har økt. Økningen har vært størst på lørdager
- ▶ Det har kommet mange nye bylivstilbud siden 2014 og Oslo har blitt en kulturdestinasjon
- ▶ Barn og unge ønsker flere tilbud som er tilpasset deres aldersgruppe
- ▶ Eldre brukere oppsøker områder som er lett tilgjengelige

Bylivsundersøkelsen, som kun er tilgjengelig digitalt, kan leses på Oslo kommunes hjemmeside i norsk og engelsk versjon.

Modeller for koordinering av byliv, handel og aktivitet i Oslo

Sopra Steria har på oppdrag fra Byrådsavdeling for kultur og næring sett på ulike modeller for en tjenester for koordinering av byliv, handel og aktivitet i Oslo. Rapporten bygger bl.a. på en medvirkningsprosess med over 40 interessenter fra kommunen, kommersielle og ideelle aktører/bransjer våren 2023. Rapporten peker på et uttalt behov for å styrke kontakten mellom kommunen og de kommersielle og ideelle bylivsaktørene, et mer effektivt og brukervennlig digitalt system som kan forenkle arrangementsplanlegging og søknadsprosesser samt et forum for koordinering og dialog mellom utelivs-næringene og kommunen. Sopra Steria foreslår tre alternativer for en bylivstjeneste. Dette er:

- **Bylivskontor** – en styrket tjeneste som skal forenkle koordinering og navigasjon i søknadsjungelen
- **Bylivssoner** – en tjeneste som skal gi økt koordinering og samhandling på lokalt nivå, med tette koblinger til bydel og kommune
- **Bylivsombud** – et uavhengig talerør som kommuniserer opp og koordinerer nedenfra

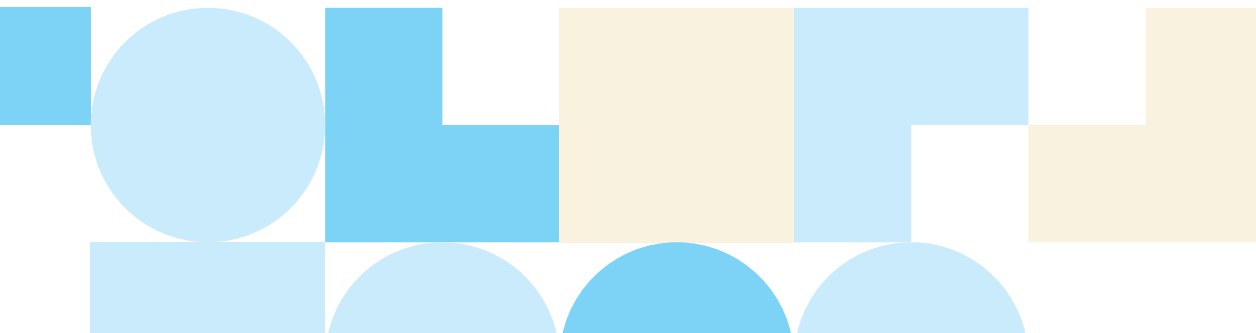
Bransjevisse orienteringer om situasjonen i Oslo sentrum

Siden 2019 har bransjeforeningene i Levende Oslo-samarbeidet benyttet møtene i samarbeidsgruppen til å presentere den aktuelle situasjonen for sine medlems-bedrifter. Dette er Bydriv, Oslo Handelsstands Forening, Promenaden Management, NHO Viken Oslo, Spektrum kultur, Visit Oslo og Oslo Metropolitan Area. Aktuelle innspill fra bransjene i 2024 kan oppsummeres slik:

- Dyrtiden vi er inne i medfører større fare for konkurser og ledigstilte lokaler i deler av Oslo sentrum
- Innenfor handel og servering er det mange bedrifter som sliter. Kjøpesentrene går bra. Butikker med «bredt vareutvalg», kosmetikk og apotek går også bra og det

samme gjør optikk, gullsmed, ur og dagligvarer. Bransjer med negativ utvikling er byggevarer, elektronikk, møbel, hagesentre, sport, bok og klær. Innenfor servering er det fortsatt bakeri og kafe som er på den positive siden og bar/uteliv som er sterkest på minussiden

- Segmentene *high-end* og luksusvarer klarer seg bra. Det er kommet nye konsepter til og det meldes om stadig flere besøkende, bl.a. nye grupper reisende fra Midtøsten. Antall transaksjoner har vært flest fra nordmenn, men turistene har hatt størst handlekurv
- I byggebransjen og bilbransjen har det vært tilnærmet total stopp i 2024 mens det for teknologibransjene går veldig bra. Flere bedrifter er mer optimistiske i 2024 og det rapporteres om økende mangel på arbeidskraft i flere bransjer, særlig teknologi- og IKT-kompetanse både på yrkesfag/fagbrev-nivå, men også høyere nivåer
- Kultursektoren påvirkes av dyrtiden med stramme offentlige budsjetter og mer enn halvparten av kultur-aktørene forventer en forverret økonomisk situasjon og må sannsynligvis nedskalere og nedbemanne
- Oslo har blitt en foretrukket kulturdestinasjon i Europa. Fornylsen i Oslo sentrum legges merke til i Europa med sterke besøkstall bl.a. fra USA og flere europeiske land. Overnattingstall fra SSB viser en økning i 2024, og kulturinstitusjonen melder om like bra eller bedre besøkstall. Det er størst økningen i weekend-trafikken og flere nordmenn velger Oslo som en storby-destinasjon
- Det er behov for tilrettelegging for offentlig-privat samarbeid i praksis, både i Oslo sentrum og sentrale byutviklingsområder. Det pekes på forsalg om opprettes en «task force» med representanter for kommunale instanser og private aktører. Det er stort potensial for et mer effektivt samarbeid mellom det offentlige og private for å forløse byliv og øke verdiskaping

Status for Statsbyggs aktuelle bygninger og byggeprosjekter i Oslo sentrum

Viktoria terrasse klargjøres for salg i 2026 etter at Utenriksdepartementet flytter inn i nytt regjeringskvartal. Bankplassen 4, som huset Samtidsmuseet, vil med stor sannsynlighet bli lagt ut for salg. Kunnskapsgrunnlaget om rehabilitering av Nationaltheatret er sendt fra Statsbygg til Regjeringen som fatter endelig beslutning. Målet er at den gamle teaterbygningen på Johanne Dybwads plass skal rehabiliteres og brukes til teaterformål. Det er fremdeles uklart om Nasjonalgalleriet og Tullinløkka skal utvikles til teater eller et annet formål.

Nytt Regjeringskvartal, status og framdrift av byggearbeidet

Det nye Regjeringskvartalet vil bestå av tre ikoniske bygg på Johan Nygaardsvolds plass, fem bygningsvolumer mot Møllergata og et sammenhengende parkdrag fra Akersgata til Arbeidersamfunnets plass. Prosjektet er delt inn i tre byggefaser:

- ♦ Byggetrinn 1 består av rehabilitering av H-blokka, bygging av A-blokka mot Johan Nygaardsvolds plass samt D-blokka mot Møllergata i tillegg til kjellervolum og perimetersikring. Byggetrinnet skal være ferdigstilt i 2026
- ♦ Byggetrinn 2 består av etablering av C-blokka, mer kjellervolum, rehabilitering av G-blokka og den vestre delen av parken. Byggetrinn 2 varer fra 2025 –2027 og avsluttes samtidig med reetablering av Ring 1. Sykkelparkering og parkdelen ferdigstilles i 2029
- ♦ Byggetrinn 3, som består av etablering av blokkene B og E mot Møllergata samt den østlige delen av parken, er ennå ikke besluttet eller finansiert

Prosjektet skaper nye forbindelser østover fra Akersgata til Arbeidersamfunnets plass og Hammersborgområdet, bl.a. den store Regjeringsparken. Parkens utforming skjer i samarbeid med naboer og Hammersborg områdeforum. Regjeringskvartalet vil bli sikret gjennom en ytre og en indre sikkerhetsring. Sikringstiltakene på Youngstorget er etablert og godt mottatt og uten negative konsekvenser for torgdriften. Eiendommene langs Møllergata, som eies av staten, men som ikke skal inngå som del av regjeringsapparatet, blir også satt i stand.

Det vil bli lagt vekt på åpen og publikumsrettet virksomhet i første etasjene mot Møllergata. Møllergata vil bli rustet opp som en representativ bygate, i samarbeid med Oslo kommune og i forbindelse med utskiftning av vann- og avløpsledninger. Av kunstneriske innslag pekes det bl.a. på nye verker av Jumana Manna samt at Do Ho Suh og Picassos verk nå har fått en endelig plassering som gjør kunstverkene godt synlig for publikum.

Statsbygg fristiller kontorlokaler i Kvadraturen etter hvert som departementene flytter inn i nytt Regjeringskvartal. Det er ikke plass til alle departementene i byggetrinn 1 og 2. Flere departementer må derfor fremdeles leie lokaler inntil byggetrinn 3 er avklart.

Oslo Urban Week 2024 i Kvadraturen

Oslo Urban Week (OUW) er en ambulerende byutviklingsfestival som er Oslo Metropolitan Areas (OMA) merkevare. OMA er arrangør for OUW. Målet er å aktivisere utbyggere gjennom lokale de områdeforane i OMA som vertskap for OUW og vise fram hva de har planer om og hva de har fått til i et område. OUW skal være nordens viktigste verksted for bærekraftig byutvikling, et sted der bransjen, forvaltningen og beslutningstakere møtes, bygger nettverk og diskuterer løsninger. OUW 2024, Back to the Future, ble en vellykket byutviklingsfestival med over 90 arrangement fordelt på tre dager i september og med godt over 1 500 deltakere. Også byens viktigste byutviklingspolitikere deltok på flere arrangement, bl.a. byråden for byutvikling og deler av byutviklingsutvalget. Også flere etater og organisasjoner hadde egne programposter knyttet til utviklingen i Kvadraturen, noe som var både nyttig og populært. Nytt i år var også flere deltakere både fra København og en rekke byer i Norge.

For å løse samfunnsflokene som kommer fram av samfunnsdelen av Kommuneplanen må det samarbeides mer på tvers, også i byutviklingen. OMA har etablerte områdeforum i de viktigste utbyggingsområdene. Oslo kommune etablerer kommunale gjennomføringsorganisasjoner i de samme områdene. Ved å koble lokale områdeforum med det kommunale gjennomføringsorganet vil en få en strategisk viktig organisasjon, et privat/offentlig samarbeid, som bl.a. kan utvikle felles visjon og mål for utviklingen av området.

Stengning av Ring 1 og ombygging av Hammersborgtunnelen og Vaterlandstunnelen

Statens vegvesen skal bygge om Hammersborgtunnelen og Vaterlandstunnelen som en del av sikringen av nytt Regjeringskvartal. Som følge av dette blir Ring 1 stengt for all trafikk fra 1.juli 2024 til sommeren 2027. Som følge av senkning av vegbanen vil det være behov for et større uttak av berg, i hovedsak fra området mellom Munchs gate og Torggata. Uttak av berg vil kunne medføre rystelser i grunnen. Bygninger som grenser til dette området, vil bli overvåket nøye.

Statens vegvesen har utarbeidet en løsningspakke for trafikkregulering- og trafikkstyring gjennom Oslo sentrum. Løsningspakken bygger bl.a. på kampanjer for å få flere til å velge kollektiv, sykkel og gange framfor egen bil. Løsningspakken har fire elementer:

- Tilfartsregulering og kollektivprioritering i Operatunnelen
- Elbilforbud i kollektivfeltene
- Utvidelse av kollektivfelt og bussprioritering i signalanlegg
- Informasjon både på veiene og i media

Det frarådes å forsøke å kjøre gjennom sentrum i den perioden Ring 1 er stengt. Det er planlagt beredskaps-trasé gjennom Rådhusgata og over Rådhusplassen for de tilfeller hvor Operatunnelen (Festningsdelen av tunnelen) må stenge. Dette vil kun skje som følge av alvorlige hendelser. Trafikken vil bli overvåket og endringer foretatt ved behov. Fotgjengerkryssingen i Universitetsgata opprettholdes i hele anleggsfasen med ny fotgjenger-overgang 50 meter vest for dagens overgang.

Bymiljøetaten i Oslo kommune har utarbeidet avbøtende tiltak for å minske ulempene som følge av at Ring 1 stenges. Ambisjonene for arbeidet er å:

- Sikre framkommelighet for nødetatene
- Skjerme boligområdene nord for anleggsområdet for økt trafikk
- Opprettholde trafikksikkerhet og framkommelige tilbud for syklister og gående
- Opprettholde framkommeligheten for kollektivtrafikken

Avbøtende tiltak vil bl.a. bestå av å skilte åpne sikrede traseer gjennom boligområdene på de mest robuste gatene, utvide traseer for kollektivtrafikk, opprette nye traseer for syklende og gående samt forsterke gate-strekninger for å unngå skade/slitasje på grunn av økt trafikk. Bymiljøetaten vil også innføre en restriktiv og mer koordinert tilgang til leie av gategrunn og stengte gater for anleggsarbeid i det øvrige vegnettet i den perioden Ring 1 er stengt. Dette gjelder særlig sikrede åpne traseer og vil påvirke om lag 180 aktuelle tiltak. Når Ring 1 stenges vil Bymiljøetaten også monitorere trafikken gjennom sommeren og tidlig høst, med tanke på ytterligere avbøtende tiltak utover høsten.

Oslo politidistrikts kriminalitetsforebyggende innsats i prioriterte områder

Oslo politidistrikt har etablert en egen «innsats i prioriterte områder» (IPO) som skal redusere opplevd utrygghet gjennom kortsiktige og langsiktige tiltak i de prioriterte områdene. Politiet har identifisert sammenhenger mellom fysisk utforming av uterom og kriminalitet og pekte på noen utvalgte innsikter:

- ✦ Lange murer eller bygningsstrukturer uten innsyn/aktivitet er uheldig
- ✦ Viktig med mulighet for kryssinger og snarveger
- ✦ Mørke kroker, underganger, tette buskas og gjemmesteder er uheldig
- ✦ Byrom med aktivitet har mindre kriminalitet enn inaktive byrom
- ✦ Områder med stor grad av sosial kontroll oppleves tryggere enn områder uten sosial kontroll

Det ble vist til bygde strukturer som er typiske og gjentakende åsteder for kriminelle handlinger, bl.a. fra Furuset, Mortensrud senter og T-banestasjon, Asker sentrum, elvepromenaden ved Munch brygge og ved Storgata 33. Det er viktig å samarbeide om å etablere en balanse hvor rusmiljøet kan sameksistere med befolkning og næringsliv. Politiet peker også på at med bedre utforming ville en del kriminalitet faktisk ikke skjedd. Politiet pekte på gode samarbeidprosjekt

i områder hvor kriminaliteten har gått ned, bl.a. Torggata og Tøyen torg. Politiet peker på viktigheten av beslutning om hvordan byrommet Vaterland skal se ut og om Nylandsbrua skal rives eller ikke. Dette er sentralt for retningen av politiets langsiktige kriminalitetsforebyggende arbeid i området. Det brukes store ressurser på dette nå.

Ny organisering av kommunens arbeid med profilering og næringsutvikling

Byrådsavdeling for kultur og næring har, på oppdrag fra byrådet, utredet modeller for hvordan Oslo bør organisere seg for å styrke sin posisjon som internasjonal næringsregion. Målet er å utvikle Oslo som en attraktiv næringsregion, bl.a. gjennom å profilere Oslo internasjonalt som kultur- og reiselivsdestinasjon, klima- og miljøby samt investerings- og arbeidsregion. For å oppnå dette trenger Oslo et mer samordnet næringspolitisk virkemiddelapparat.

Det pekes på utfordringer knyttet til omstilling til grønne høyverdinæring som følge av utfasing av petroleumsnæringen. Vi vil trenge bedre tilgang på talenter, investeringer, samarbeidspartnere og flere besøkende. Ifølge rapporten «State of the City», som er en sammenstilling av om lag 800 datakilder som sammenligner byer, scorer Oslo lavt bl.a. på å hente ut potensiale knyttet til innovasjonsnæring og oppstart, sammenlignet med våre naboland.

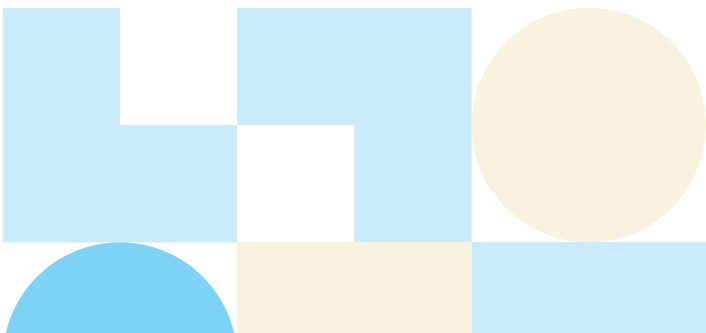
Modeller for organisering av kommunens arbeid med profilering og næringsutvikling som vurderes er bl.a. å utvide mandatet til Oslo Business Region as, utvide mandatet til Næringsetaten eller å etablere en ny etat eller et aksjeselskap. Organiseringen skal ses i sammenheng med kommunens eksisterende tilskuddsordning for profilering innenfor reiselivsområdet. Det skal vurderes hvordan kommunen i fremtiden kan samhandle med Visit Oslo as og reiselivsaktørene i Oslo. Det er avholdt oppstarts-webinar og seminar hvor bransjene har kunnet komme med innspill til valg av modell.

Nationaltheatret, situasjonen knyttet til drift av teateret og rehabilitering av teatrets bygningsmasse

Teaterbygningen på Johanne Dybwads plass er i dårlig forfatning og trenger snarlig opprustning og modernisering. Situasjonen er kritisk med tanke på publikumsfasilitetene og arbeidsmiljøet for teaterets ansatte både på og bak scenen. Det jobber i alt om lag 280 personer ved teateret. Teateret består av, og skal bestå av, fire scener. Dette er Hovedscene, Amfiscene og Malersalen i teaterbygningen i sentrum samt scenen på Soria Moria på Torshov. Kanonhallen på Løren fases ut. Når teateret skal moderniseres må det skje med utgangspunkt i teaterkunstproduksjon for fremtiden, med god nok plass for teaterteknikk og teaterets maskineri. Skuespillhuset i København er et forbilde. Teateret på Johanne Dybwads plass skal bestå. Teaterbygningen er fredet. Det er mulig å modernisere teateret ved å bygge i dybden og etablere en moderne scene for et teaterkompani på 280 ansatte og med 730 sitteplasser. Begrenset bygningsvolum i teaterbygningen medfører at Amfiscenen og Malersalen blir borte som scener. Det oppstår behov for to bi-scener utenfor den gamle teaterbygningen. Disse scenene bør være i gangavstand fra hovedscenen på Johanne Dybwads plass, for sambruk av fellestjenester som verksteder og systuer mv.

Nationaltheatret ønsker å etablere seg på Tullinløkka. Konseptet består av å etablere kontorer for administrasjon mv. i det tidligere Nasjonalgalleriet, som står tomt samt etablere en underjordisk scene på Tullinløkka med 700 seter. Tullinløkka er nærmere nok til å kunne ha fellestjenester med teaterbygningen på Johanne Dybwads plass. En underjordisk teatersal vil gi lite fotavtrykk på Tullinløkka som igjen kan etableres som en attraktiv park/byrom. Målet er å kunne etablere et nytt teater på Tullinløkka, før den gamle teaterbygningen på Johanne Dybwads plass rehabiliteres og moderniseres som framtidens hovedscene.

Nationaltheatret ser på Tullinløkka som det eneste gangbare forslaget for teaterets videre utvikling. Et teater er en spesialbygning. Det vil være lite hensiktsmessig, og kostbart, å etablere seg i en hvilken som helst bygning et sted i Oslo. Det er viktig for Nationaltheatrets omdømme og status, som teater for hele landet, å være plassert sentralt og lett tilgjengelig i historiske omgivelser i Oslo sentrum.

Tiltak for opprydding og økt byliv på Stortorget

Det er etablert en arbeidsgruppe bestående av representanter for private gårdeiere rundt Stortorget. Gruppen jobber for at Stortorget oppleves som et attraktivt byrom. Det pekes på at Stortorget har framstått som lite framkommelig for publikum og med få offentlige sitteplasser. Det ble særlig pekt på hvordan torget er møblert mot fasaderekka Stortorget 2-3-5 og Karl Johans gate 13. I påvente av endelig utforming har Bymiljøetaten i løpet av sommeren utført en del tiltak for økt bruk av torget. Tiltakene har blitt godt mottatt av publikum. Tiltakene som er gjennomført er bl.a. redusert areal til blomsterhandel, nye møblering av torgflaten med vekt på logiske gang- og siktlinjer, fjerne parkering, hindre kjøring, gruppering av bord og benker, mer belysning i mørke partier, sterkere beskjæring av trærne samt økt renhold og vedlikehold. Stortorvet oppleves ryddigere og åpnere etter Bymiljøetatens tiltak i sommeren 2024.

Tiltak for økt byliv på Youngstorget

Det vises til Torginitiativet i 2021 med påfølgende dialogmøter og medvirkning fra naboer og næringsdrivende i Basarhallen og Folketeaterbygningen, om driften av Youngstorget. Det har bl.a. framkommet en del kritikk av størrelsen på telt og andre installasjoner på torget og lengden av arrangement på torget, noe som var til sjenanse for næringslivet i torgets randsone. Bymiljøetaten har som følge av dette etablert nye retningslinjer for leie av Youngstorget med virkning fra 1.april 2024. Hensikten med de nye retningslinjene er bl.a. å redusere antall store arrangement og varigheten av arrangementene for å sikre Youngstorget som et hverdagstorg. Retningslinjene har blitt godt mottatt og Youngstorget er et populært sted for arrangører, særlig matfestivaler. Bymiljøetaten har utarbeidet en plan for ny møblering og aktivitet på torget. Det etableres bedre belysning, bedre vekstvikår for trærne, nye sittemøbler, nye skilt og informasjonstavler og smarte avfallsbeholdere. I tillegg skal deler av gatedekket på torget rettes opp. Aktiviteten på Youngstorget er godt integrert med de fysiske sikkerhetstiltakene Statsbygg har etablert som en del av perimetersikringen av nytt Regjeringskvartal.

Flokeprogrammet «En tryggere by»

Politiet har opparbeidet en særlig innsikt om uheldige konsekvenser av ulike plangrep i arkitektur og landskapsarkitektur, bl.a. med eksempler fra områder som Munch brygge hvor det er skapt skjulesteder og områder uten sosial kontroll hvor det lett kan foregå kriminelle handlinger.

Foreningen InnoArch og Flokeprogrammet har startet et initiativ for å adressere denne utfordringen. Flokeprogrammet *En tryggere by* ble etablert høsten 2024 og består av flere sentrale aktører og organisasjoner innen byutvikling og akademia mv. Programmet jobber med å framskaffe datagrunnlag til analyser som bakgrunn for ny innsikt og nye prinsipper for utforming av byrom, som senere kan piloteres og evalueres. Evalueringsfasen avsluttes i mai 2025. Foreløpig innsikt er at Oslo mangler systematisk innsamling av data om trygghet, at Oslo bør vurdere å bli medlem av Safe City Index eller tilsvarende og at Oslo kommune bør lansere en kartbasert innbyggerundersøkelse om opplevd trygghet. Flokeprogrammet ser nytten av at Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Eiendoms- og byfornyelsesetaten er representert i programmet.

Hensikten med arbeidet i Flokeprosjektet er å samskape en tryggere by for alle. Problemstillingene knyttet til trygghet er komplekse. Opplevelsen av trygghet er individuell. Det bør benyttes databaserte grunnlag for å fange opp ulike aspekter ved det urbane miljøet som påvirker opplevelsen av utrygghet, samt å innhente flere perspektiver gjennom et tverrfaglig team. Arbeidsmetodikken følger disse fasene:

- Gjennomgang av tilgjengelig datagrunnlag knyttet til opplevd trygghet knyttet til aspektene det opplevde, det fysiske, det sosiale
- Se på konkrete eksempler med kryssreferanse til datagrunnlaget
- Utvikle læringspunkt (hva gikk galt) og teste ut nye utformingsprinsipper

Ny merkevareplattform for Oslo

Oslo trenger å tiltrekke seg flere besøkende, investorer og kompetanse i konkurranse med andre byer. For å oppnå dette planlegger Oslo kommune å utvikle en ny merkevareplattform for Oslo. Oslos merkevareplattform er over ti år og det er på tide å fornye denne. Oslos verdier, som er ekte (*real*), berikende (*enriching*) og banebrytende (*pioneering*), tas med videre. Merke-vareplattformen vil bl.a. bestå av filmer, bilder og grafikk, budskapsbank (hva vi sier), fakta om Oslo, innsikt om Oslo internasjonalt samt fokus på utvalgte temaer.

Det pekes på viktigheten av at alle sier «det samme» om Oslo på tvers av bransjene. Derfor vil kommunen samarbeide bredt om hva budskapet skal være. Byrådsavdeling for kultur og næring ønsker innspill fra ulike bransjer for å utvikle merkevareplattformen og stiller to åpne spørsmål bransjene kan besvare. Dette er: Hva slags innhold bør merkevareplattformen inneholde for at den skal være nyttig for de ulike bransjene og hva slags innsikt og fakta er nyttig for de ulike bransjene å ha med. Frist for innspill var satt til januar 2025.

Rehabilitering av gater i Oslo sentrum

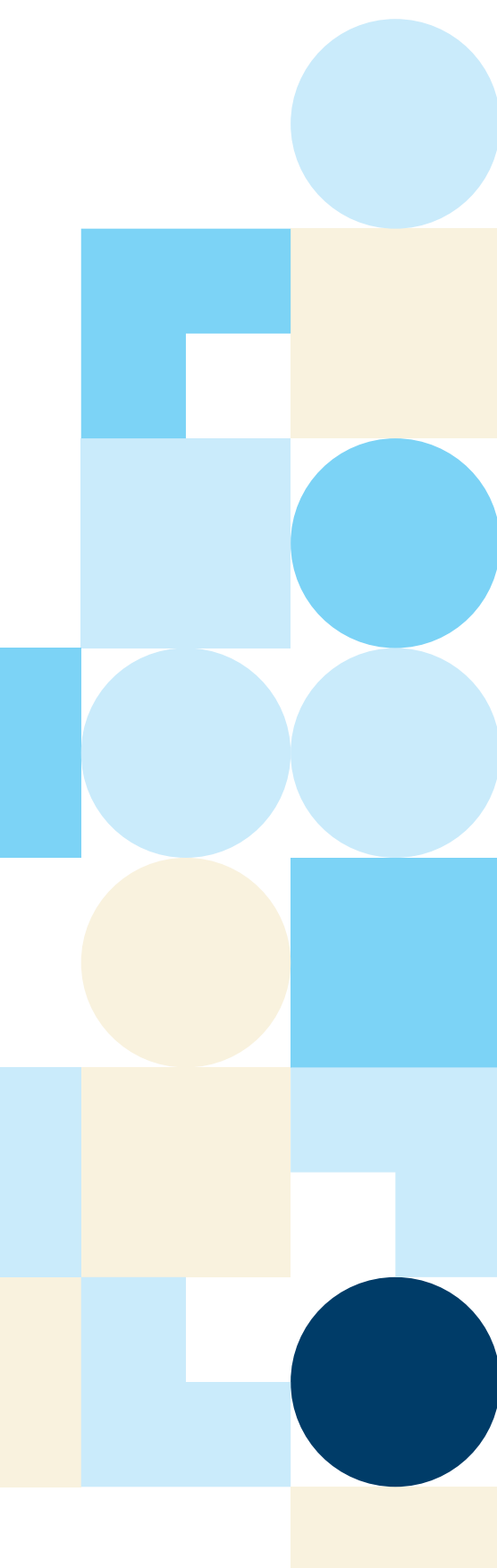
Bymiljøetaten arbeider med opprustning eller planer for opprustning av har følgende gatestrekninger i Oslo sentrum i tiden som kommer.

- Akersgata, fra Prinsens gate til Grensen, opparbeides med høy kvalitet og tilrettelegging for byliv, gående og syklist samt perimetersikring av Stortingets østside. Arbeidet startet opp i august 2024 med forventet ferdigstillelse september 2025
- Skippergata planlegges opparbeidet i samarbeid med Vann- og avløpsetaten, etter at Ring 1 åpnes for trafikk i 2027
- Kirkegata, mellom Myntgata og Prinsens gate opparbeides som eget prosjekt. Oppstart av byggearbeidet må avvente ferdigstillelse av Ring 1 i 2027

- Kirkegata fra Prinsens gate og Stortorvet skal opparbeides. Dette kan først skje etter en konseptvalg-utredning som bl.a. er knyttet til avviksspor for trikk på Stortorvet og som legger føringer for ny reguleringsplan for torget. Beslutning om gjennomføring av byggearbeid kan først skje i 2029
- Markveien skal opparbeides med hensyn til bedre bymiljø, tilrettelegging for gående, syklende, handel, næringsliv og kultur. Prosjektet omfatter også Torvbakkgata, Søndregate og Ankerbrua. Byggestart estimeres til 2028, etter forventet vedtatt regulering i 2025 og prosjekteringsfase med oppstart i 2026
- Bymiljøetaten har startet et planarbeid etter Plan- og bygningsloven for Biskop Gunnerus gate, Schweigaards gate, Nylandsveien og gjenåpning av Akerselva. Hensikten med planarbeidet er bedre trafiksikkerhet, attraktivitet for gående og syklende, trygge og attraktive byrom, flomsikring og avvikling av nødvendig trafikk i området. Framdriften er usikker, men planarbeidet forventes ferdigstilt i løpet av 2028.

Bylivstilskuddet i 2024

Kulturetaten har administrert Bylivstilskuddet i 2024. Det ble bevilget 17,0 mill. til en tilskuddsordning som skal bidra til å skape byliv i sentrum inkludert bydelene Gamle Oslo, St. Hanshaugen, Grünerløkka og Frogner. Kulturetaten mottar søknadene og har vedtaksmyndighet. Etaten mottok 94 søknader. Det ble gitt 64 tilsagn fra det minste tiltaket på 17 000 kroner til det største på 1,6 mill. kroner som gikk til Tullin-samarbeidet. Kulturetaten erfarer at tilskuddene gir positive ringvirkninger for nærmiljøet med økt trygghetsskapende aktivitet i lokalmiljøet. Tiltakene som er gjennomført med støtte fra Bylivstilskuddet har også medført positive ringvirkninger for lokalt næringsliv. Det ble pekt på at det ville vært mulig med større bidrag fra privat næringsliv, dersom utlysningen av tilskuddet hadde kommet tidligere på året. Det ble presisert at rutinene for tilskuddet er lagt om, slik at tilskudd for 2025 vil kunne utlyses tidligere, ventelig i januar 2025.

Seminar om Bylivsundersøkelsen 2024

Fredag 3. mai 2024 inviterte Sekretariatet for Levende Oslo til fagseminar med «dypdykk» i Bylivsundersøkelsen 2024.

Med godt over 90 personer i Auditoriet i Oslo rådhus var det duket for en bred gjennomgang og presentasjon av undersøkelsen og bylivet i Oslo sentrum og hvordan bylivet har utviklet seg i de siste 10 år.

Dypdykket besto bl.a. av Bylivsundersøkelsens metode, datagrunnlag og sentrale funn, som Sweco v/Kirsti Burheim og Mira Sakya orienterte om. Gro Sandkjær Hanssen fra Oslo Met, Storbyuniversitetet, pekte på tre sentrale aspekter ved utviklingen av bylivet i Oslo sentrum ut ifra et akademisk forskerblikk. Oslo kommune har jobbet systematisk med strategier for byutvikling og tilrettelegging for økt opphold og aktivitet i sentrum i mange år. Dette arbeidet ble presentert av Plan- og bygningsetaten v/ Carina Holm Thorvaldsen og Bymiljøetaten v/ Vigdis Hobøl. Representanter for bylivsaktørene, byutviklerne og gårdeiere, som alle deltar i Levende Oslo-samarbeidet, pekte på bransjespesifikke aspekt ved bylivet og utviklingen av Oslo sentrum de siste 10 årene. Dette ble presentert av Eirik Riibe, Oslo Handelsstands Forening, Oslo Metropolitan Area v/ Rasmus Reinvang og ByDriv v/ Thomas Bartholdsen. Eirik Hansen fra Det sentrale eldrerådet i Oslo kommune sammen med Salman Sayed og Rasmus Rommetveit fra Sentralt ungdomsråd i Oslo kommune, fortalte om perspektiver på bylivet og Oslo sentrum fra de eldre og de yngre by-brukerne.

Seminaret ble avsluttet med en panelsamtale med spørsmål fra salen som handlet om visjoner for bylivet og opplevelsen av Oslo sentrum om 10 år.

Oslo

Oslo kommune
Eiendoms- og byfornyelsesetaten
postmottak@eby.oslo.kommune.no
Postboks 491 Sentrum, 0105 Oslo

Levende Oslos arbeid
2024
Tel. +47 21 80 21 80
eby.oslo.kommune.no